Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

SAN XUẤT NGƯỜI BỔN Số THỨ 2138 — NHƯỢT SỐ 7 — GIÁY THỨ TƯ 5 MAI 1926

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI

Một năm	6 $ 00	6 $ 00	6 $ 50	6 $ 50	6 $ 50	12 $ 00
Các làng và	»	6 . 00	8 . 00	8 . 00	9 . 00	»
Các công-sở	»	6 . 00	8 . 00	8 . 00	9 . 00	»
Sáu tháng . .	3 . 00	3 . 50	4 . 25	4 . 25	5 . 00	6 . 00
Ba tháng . .	1 . 50	1 . 75	2 . 00	2 . 00	2 . 50	3 . 00
Một tháng . .	0 . 50	0 . 60	0 . 65	0 . 65	0 . 80	1 . 00

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur-gérant : NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 250

DEPOT LEGAL INDOCHINE 1063

ANNONCES
Prix des insertions à raison de 0 $ 10 par mm. sur une colonne
Pour les insertions, sur la 4e page . . . 0 $ 05 le mm.
Une seule insertion, ... 0 $ 05 le mm.
Par contrat annuel
Pour conditions et prix spéciaux s'adresser à l'Administration
Réclames dans la 1re page . . . 0 $ 20 le mm.
Annonces judiciaires et légales. 0 $ 15 le mm.
On traite à forfait pour les contrats importants.

Nghề thuốc tây ở nước ta sau này

(Tiếp theo)

Người mình không phải không dã cần đến thuốc tây, thuốc tây không phải không rất ích cho người mình, mà xem ra người mình vẫn chưa đặm dùng thuốc tây, cái công dụng thuốc tây vẫn chưa phổ-cập được cho người mình như thế. Cái cớ thứ nhất là tại người mình chưa có đủ tiền của dùng được thuốc tây. Mỗi ông thầy thuốc tây tới nhà trong mấy phút, mỗi lần ít nhất cũng đã phải đến bốn năm đồng, ấy là chưa kể ở xa thì tiền ô tô; tiền công đi còn chưa biết tốn đến đâu nữa, mà chữa một cái bệnh hỗ dễ đã một lần vi-dit như thế mà xong, thấy xem bệnh rồi thầy tiêm thuốc, thụt thuốc hoặc chữa trị gì cho, còn phải trả cái công tiêm, cái công thụt, cái công chữa trị ấy là bao nhiêu không biết thế nào tính trước được, không nói cái tiền thuốc phải mua ở các nhà bào-chế không mấy thứ không hàng năm bàng mười đồng dĩ thường, có cái một lọ thuốc uống một liều thuốc tiêm gần bằng — mà dễ thường quá — cái tư sản của một nhà nghèo ta; lại còn những bệnh phải cưa, phải cắt, phải nổ, phải chẩu chực canh giữ thường thường, thì cái lệ-phí phải nộp cho các quan đốc-tơ, các đơn hàng phải trả cho các nhà bào-chế, tưởng nhà trung-gia mình cũng vị-tất mấy nhà có được cái sản-nghiệp tương đương như thế. Người mình phần nhiều đau không có tiền uống-thuốc, có được chẳng đã lắm thì gọi là nhờ-nỉ ỏa cái thuốc nam thuốc bắc, kiếm một vài xu mua được năm mười hào thuốc, khá-giả nữa thì có một vài đồng bạc lấy được giấm ba thang thuốc, hay với dở không biết chỉ miễn là có đau có thuốc thì thôi, nghĩ dùng thuốc nam thuốc bắc trong suốt một năm trời chưa đến tốn bằng dùng thuốc tây trong một giây một lát, thì lấy đâu dùng thuốc tây được mà cứ thuốc nam thuốc bắc kẻo cọt cho qua lần.

Cái cớ thứ hai nữa là người mình chưa trực-tiếp thân-cận được với thầy thuốc tây. Trừ một số ít người tinh thông tây-học cùng những nhà đã có giao-thiệp với người tây quen, còn phần nhiều người mình, tiếng tây còn không biết, cách thức tây còn không biểu, có người cả đời chưa từng được gặp mặt ông tây, nhất đến phải dùng thuốc tây, thì đối với ông thầy thuốc tây khổ sao sợ hãi, ngượng-nịu ngập-ngừng, có bệnh-tình bệnh-chứng cũng chẳng sao kể được kỹ-càng, mà có kể thì chắc đâu đã thông-ngôn đúng cho, chắc đâu cái nỗi đau khổ của mình, quan thầy đã hợp ý nhau để cứ Lương-ấy Di chữ-trương tòa nội-các chiếp-chính mới.

Mấy cuộc bay

Vì máy bay hồng phi-hành-gia Đan-mạch tên là B... ei phải đỗ xuống phía đông bắc Tê-ruz-phủ. Hiện đương điều đình cho phi-hành-gia bay nốt cuộc.

Đại-úy Gallarza, là một phi-hành-gia Tây ban-nha khởi hành ở Bắc-nói sang ngày thứ bảy mới rồi, đã tới Ác-môn ngày 3 Mai hồi 17 giờ, khi đỗ xuống, tàu đụng vào một cái cây. Phải khám xét lại cả các máy mới lại đi được, và khám xét trong một tuần lễ mới xong. Có một phái-bộ ở Phi-luật tân đến, nghênh tiếp phi hành-gia ở đấy. Còn về phi-hành-gia kia, buổi sáng ngày chủ nhật, chưa có tin tức gì cả.

Việc Quảng-châu

Chiến tàu Nhật tên là Tayiwamaru trước đây có điện ở Đông-kinh đến nói rằng bị hội-đồng đình-công giữ lại ở Quảng-châu một cách trái phép, thì đã được tha ngay, và đã đi Hai-phong ngày 30 Avril. Đến ngày 1er Mai thì đã khởi-hành ở Haiphong.

(Indopacifi)

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 2 Mai 1926

Việc nước Pháp

Bộ tổng-lý tòa nói-các có một bài lai-cảo nói rằng ngày 1er Mai mới rồi mọi nơi rất bình-tĩnh. Trong bài ấy có nói : Việc ấy chứng tỏ rằng công chúng nước Pháp rất biết trọng sự lao-động, và sự tự-do. Xem thế thì nước Pháp không phải ở trong tay những kẻ quấy rối, như người ta tưởng lắm ở mấy xứ kia đâu, nước Pháp kỳ thực chỉ ưa sự bình yên mà thôi.

Về cái vấn đề trái-khoản đối với nước Anh thì từ nay không điều-đình về đường ngoại-giao nữa, nhưng trước khi M. Féret sang Londres, nước Pháp sẽ sử các nhà giám-đốc đề công các nhà giám đốc nước Anh xem xét cái vấn đề ấy.

M. Violette, Toàn-quyền xứ Algérie đã tới Paris, ông sẽ tỉnh bày với chính-phủ về việc đường hỏa xa ở Algérie

M. Barrère đại-sứ, trùng cử hội-viên ban Hàn-lâm học-lý, và nhân-trị thế chân cho ông Léon Bourgeois.

Việc nước Anh

Các báo nước Anh đều bình phẩm về việc quan-trọng đặc biệt rằng từ xưa đến giờ, lần này là lần thứ nhất nước Anh phải lo về việc nhất loạt đình-công. Các hội *Trade Unions* đương tìm cách điều-đình với nhau. M. Baldwin đã dùng vô-tuyến điện thoại, khen ân công chúng nên bình-tĩnh.

Việc nước Nhật bản

Quan thượng-thư bộ thiết-lạch định sẽ lần đến tại các bộ tham mưu về phi-binh cho cũng được quan trọng như các bộ tham-mưu của các ngạch binh kia, mà chẳng giao cho các bộ tham mưu ấy tây tông về bộ chánh tham-mưu, để tổ-chức lại các ngạch phi-binh cho có thể lập tức động binh được.

Việc ở Úc-đại lợi á

Các hội-thợ thuyền muốn xin đặt lệ mỗi tuần lễ làm 44 giờ, vì việc kỹ-nghệ bị rối loạn:

Hồi các thợ máy ở Nouvelles Galles du Sud có tuyên bố một bức thư nói rằng nếu các chủ cứ giữ cái ngạch tiền công ngày nay, thì các xưởng làm than sẽ đình công. Chính phủ Úc đại lý á đã sức quan thượng-thư bộ lao-động là M. Bridgeley đến Sydney để điều đình về việc ấy. Quan thủ-tướng có nói việc ấy là về quyền một tòa án riêng phân xử.

Việc ở Maroc

Các đại-biểu Pháp và Tây-ban-nha, cùng các đại biểu đã họp nhau lần 15 giờ. Để giao cho các đại-biểu Riffains một bức thư yêu-cầu rằng các đại-biểu có ưng trước mấy điều kiện, thì mới có thể điều đình giảng hòa được. Trong các điều-kiện, có hai việc là giải phóng tù binh, và công nhận chủ quyền của quốc-vương Maroc. Định hạn cho các đại-biểu trong năm ngày thì phải đáp lại.

(Indopacifi)

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Tôi tôi là Ng.-v.-T. ở làng D, tổng D, huyện T, phủ H, tỉnh B. Xin nhờ quí-báo lấy pháp-luật chỉ bảo cho một việc sau này :

Nguyên làng tôi ở riêng ra làm bốn giáp ; mà hương-hội vẫn chung, có một giải sông Tô-lịch đất bồi lấp lên hai bên bờ sông, chỗ thì giáng ra, chỗ thì lấy lên. Nay có một giáp ở cạnh khu ruộng ấy, cày nhiều người, con cửa phải đình, lúc nào cũng làm tiên-chỉ, hay là chánh hương-hội, có chiếm nhận lấy, làm ruộng riêng của giáp ấy ; không chia cho ba giáp kia một thước nào cả, thì ba giáp kia có thể kiện để bỏ vào công quỹ cả hòa giáp được không ? Nếu kện thì kiện ở tòa nào ? Xin ngài chỉ bảo cho thì tôi được cảm ơn vạn lần.

LỜI ĐÁP.— Giáp ở cạnh khu ruộng ấy cứ làm nhận như thế là trái pháp. Theo như Hoàng-việt luật-lệ và các dụ-chỉ của nhà vua thì các giáp hay là các nhà ở liền sông, không ai có quyền gì đến đất bồi ở sông cả. Các giáp có muốn cày cấy thì phải xin Nhà-nước, song các giáp hay các thôn mất, thì không có cái *tư cách pháp nhân* đứng xin được, chỉ có *hàng xã* mới có tư-cách xin khẩn được thôi. Khi hàng xã đã được khẩn rồi, thì tức hẳn giờ có thể chiếu theo nghị định quan Thống-sứ ngày 12 Août 1921 ra mà đấu giá cho một người hay mấy người thuê để lấy tiền cho làng. Vậy nay làng phải làm đơn kêu tại quan Công sứ tỉnh.

Pn.-h-L.

KHẢO-CỨU VỀ VIỆC ĐÀO MỘT CON SÔNG PHỤ CHO SÔNG HỒNG-HÀ

(Tiếp theo)

Nhưng những sự bất tiện ấy, cùng các sự bất-tiện khác tôi sẽ có dịp nói đến sau này, cũng chưa lộ bằng các sự bất-tiện chưa ai xét đến bao giờ, mà chính tôi cũng mới xét đến được có ít lâu nay.

Sự ấy là sông đào mới thông luôn với sông lớn được độ mấy năm, thì sông đào không có ảnh hưởng gì đối với thế nước ở sông lớn nữa, mà có sông đào ấy cũng như không chứ thế nước sông lớn không hề thay đổi. Nghĩa là nếu đóng cửa các sông ngành lại, thì nước sông lớn cũng không thăng, mà đào thêm nhiều sông ngành cho thông luôn với sông lớn, thì nước sông lớn cũng không có giảm, dù lấy mới nước, hiche làng ở ngành, mà có khi là vô lợi nữa. Sau đây tôi xin bày tỏ các lẽ, để chứng minh rằng việc ấy là một việc rất thường, chứ không có gì là lạ cả.

Muốn hiểu mọi lời tôi nói sau đây, ai phải biết lòng một con sông thế nào, và nước sông chảy thế nào mới được.

Lòng chính của sông, nghĩa là lòng dưới, tức là cái phần sâu trong sông, chứa hết số nước trong mùa nước nhỏ và mùa nước vừa, và hễ hết số nước trong mùa nước to. Nhiều người tưởng (mà điều đó là một điều lầm to) rằng cái phần từ lòng dưới cho đến chân đê, mà người ta gọi là lòng trên của sông, có một cái công dụng quan-trọng trong khi nước sông chảy. Nước chảy nhiều hay ít, không có ở phần ấy, sau đây khi bàn đến việc đắp lại đê ra, tôi sẽ xin dẫn các số mực để chứng về việc ấy. Nay tôi chỉ xin nói rõ ràng, cứ như những việc đo ở dòng nước sông Hồng-hà, thì trong các vụ nước lớn, số nước sông chảy một trăm phần, thì số nước chảy trong lòng trên được có bảy tám phần là nhiều nhất, còn là chảy ở lòng dưới.

Ở những miền đất mềm như ở Trung-châu Bắc-kỳ, thì số nước trung-bình của sông thường chảy, lại tháo đất làm cho lòng dưới sâu xuống, và rộng ra. Cái số nước trung bình ấy cũng khó lòng mà tính được là bao nhiêu, song có một điều chắc rằng các vụ nước vừa, nhất là các vụ nước to rất có quan-hệ trong việc này và cái lòng dưới nông sâu rộng hẹp chẳng do thế nước trong sông ra ấy. Dòng sông càng gần bể, thì lòng sông lại càng to, chỉ trừ những chỗ có đá nổi, thì ở chỗ ấy dòng sông lại bé lại một quãng. Mỗi khi dòng tiếp một ngành đổ vào, thì lòng sông đột nhiên lại phình ra một quãng để có chỗ cho số nước ở đổ vào ấy, và mỗi khi có một ngành phụ chảy ra thì lòng sông lại thót bớt đi.

Nhưng có một điều khá hiển nhiên là cái mực nước về các vụ nước to hồ như đều luôn không thay đổi đâu ở chỗ trên hay ở chỗ dưới nơi sông tiếp được dòng nước đổ vào, hay chia ngành chảy đi cũng vậy.

Sau đây xin kể mực nước các nơi của sông Hồng-hà, và sông Bờ.

Lạo-kay 8.59, Yên-bay 9.67, Hòa-bình 9.80 Việt-trì 10.40, Sơn-tây 10.60, Hanoi 10.65.

Về miền dưới Hanoi nước không lên mấy, là vì đã gần đến bể.

Ở Sơn-tây, nghĩa là miền trên chỗ đê ra sông Đáy, và sông Đuống, nước cũng không lên to hơn ở Hanoi, là miền ở dưới chỗ chia ra hai sông ấy, và cũng chỉ lên to hơn nước sông Bờ, ở Hòa bình, và nước Hồng-hà ở Yên-bay có một ít mà thôi.

Nói tóm lại chỗ nào nước nhiều, thì lòng sông tỏ. Cái lòng dưới sông là theo số nước trung-bình của sông, và cứ như sông Hồng-hà, thì những vụ nước to, mực nước xô-xân vào số 10 m, thì có sông con chảy vào hay ngành sông chảy đi cũng không có ảnh-hưởng đến cái thế nước.

Như vậy, thì đặt một ngạch phụ mới đã đủ thông-đồng luôn với sông lớn hay là tùy tiện cho thông đồng từng lúc nữa, đã nhận lấy một phần số nước và những vụ nước vừa, hay nước to, thì lòng dưới của sông lớn, ở chỗ dưới nơi chia nước với ngành phụ, dần dần sẽ đầy đất lên, hay thu hẹp lại, tùy theo với số nước giảm đi ấy. Được 15 năm, sông lại bồi lên, mà cái thế nước lại nguyên như cũ. Chỉ trừ ra 15 năm đầu lòng dưới sông lớn chưa bồi lên kịp thì không kể, còn về sau thì số nước lại to như trước khi chưa có ngành phụ.

Trái lại nếu làm đóng cửa các ngành phụ hiện đã có bây giờ, thì lòng dưới của sông lớn dần dần sẽ mở rộng ra, để chứa được số nước phải chảy tới cho đầy. Thế nước chỉ to hơn 15 năm, rồi lại quay lại như cái thế nước bây giờ.

Dẫu rằng mọi lời tôi nói đó trái hẳn với các ý tưởng của công chúng, về việc nước sông chảy. Song tôi chắc rằng những người không có định kiến, thử ngẫm xem, và lấy các việc kinh nghiệm mà xét, thì cũng phải công nhận rằng nước sông chảy phần nhiều là ở lòng dưới, và ở Bắc-kỳ này lòng dưới ấy là ở một miền đất rất mềm, thì các người ấy sẽ bỏ cái ý kiến về việc đặt ngành sông phụ thông luôn với sông Hồng-hà, để cho chảy đỡ một phần nước của sông lớn.

Và muốn chứng việc đặt ngành sông phụ sẽ chảy đỡ một phần nước của sông lớn, là một việc rất dễ, thì cũng dễ. Cứ xem ngày như sông Đuống, là một con sông nhân tạo đào ra kể cũng không lâu lắm, mà hiện nay đã thành ra một con sông thiên-tạo thứ hai. Đây nay đã nghiệm ra rằng có sông Đuống cũng không đỡ được sự nguy-hiểm cho đê sông Hồng-hà, mà lại thêm cái lo thầy-lạo cho nhiều tỉnh ở trong châu Bắc-kỳ nữa kia.

(Còn nữa)

Tự do diễn đàn

Tục lệ thôn quê, bởi đâu sinh ra?

Bởi đâu tục lệ thôn quê bởi đâu sinh ra, thì ai ai cũng trả lời ngay rằng: bởi sự cùng lý, bởi sự ăn uống sinh ra thế cả.

Phải có cùng-lý, mới sinh ra tục xấu ăn rượu lắm, có ăn uống mới sinh những lệ tiện đồng góp trích lần lượt mấy có chuyện trai nhau bằng rượu, đến nhau bằng xôi; có đóng góp mới có cần bổ thoi mất ngôi, người thì mất nghiệp.

Thật thế, thử lấy vào ai lúc lệ làng, miếng gì ta làng bằng sang xẻ bếp lấy của phường-hội đó, cũng đã cưỡng rõ nhiều lắm lệ ở thôn quê ta rồi, mà cũng lại khiến cho ta vì mấy câu đó, mà có kẻ tranh nhau góc chiếu, kiện nhau miếng đất: bàn gia tà mà mua người ta mua xôi, cỗ ăn vườn rộng mà đi lão ê, lính; kẻ ăn cũng tục lệ bỏ bụng ở thôn quê ta đầu chung mực cũng khó tả hết.

Lâu nay nước ta Tinh-phủ, xét rõ dân tình, mở trường thu lấy hạnh oai tương, khắp thôn quê ta, làng nào sống có hương-ước, cũng có hương hội, cái chỉ sống định đặt bỏ sự ăn-hoang, mà theo điều kiện nước, muốn cho dân đỡ ta ri-rút ngày một mở mang, tiền tài ngày một dư-dụ; mất không vướng bởi tục đặng lấy đi trông rõ những đường tri chiếu nào tranh, miệng không vớp mồ lợn đi gà, để nói rõ những câu hợp quần bỏ chúng.

Nhưng mà nào có dễ dân, sự cải lương ở thôn-quê ta bây giờ tiếng có xấu, vẫn không có bằng lệ chiết-sau gắt rõ công-dinh, tục khó vọng vẫn theo như cũ.

Lệ gì không đổi mới, một giá lại lắm, còn tránh sao cho khỏi sự tục khoét? Câu-pháp lập lệ sinh kia, để thành ra một câu sấm-ngữ ở thôn quê ta vậy. Sổ sách ăn mình, mà chi tiêu vẫn hàm-hồ, kẻ cầm sổ tính gì'm, mà ăn uống vẫn linh-đình; trốc gì Hương hội lánh đi nơi-tại, tay đao thời khua càng khua ở; con mà xói thịt sản lần quất ở nông đinh, ấm-ảnh ở vị thứ thời hỏi quẩn-tày đến chiếu sống không lọ, gọi cũng không về.

Nhất là về mấy tháng xuân này, cái tục lệ ngôi bừa, lại càng bịch 1 lệt lắm nữa. Nào rước tiền để kỳ phước,

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

nào hội tề đã rộn vui, kẻ thời lo xôi lo thịt người thời làm cỗ, làm bạn, thiệt giá tứ-bợi, lớn bé tưng-bừng, coi ra vẻ thái-bình quang-cảnh lắm.

Ở xã Viên-nội thuộc tỉnh Hà đông, trong xứ có bốn làng, là : Tiêu, Tư-vượng, Trung. Dượng. Tục lệ xã ấy xưa nay rất là tiến bộ, càng nhau đi lại, có xô thuận-hòa. Vì đời vua Dực tên Anh Hoàng đế đã ban cho bốn chữ : « Mỹ tục khả phong ».

Song của lệ ngạch ấn năng, vẫn chưa đổi lắm được. Ngày tháng hai tư vừa rồi, làng Thượng có sắm sửa lễ bộ-khánh, mời ba làng đến định dự tiệc. Đó có cũng là sửa sai trong xã và để tỏ tình hiếu-đễ.

Gần tới mâm cỗ chạm mặt, kẻ bầu chen nai, các ông hành-diện trung-đình, lên rán góc chiếu, thực không khác các vị thần-tiên, ngồi yến-tiệc ở chốn bồng-lai hay các ông trí-sự, ngồi bàn sang ở nơi công-quán.

Trong khi mời tới, bằng nhau ra mời sự khác thường, có mấy ông lấy thân quyền hằng thách đám khóa, vì thứ vì tăng toàn công chứng ; làm cho trong thấy mất vui, làng cũ tại phải khuyến sau mới miễng, hòa giải xôn xôi, đám yến ẩm thành ra một đám mỏ bò. Thêm chỉ đám anh không thiết đến chỗ ngồi, đàn em phải tránh xa mâm vỡ.

Chao ôi ! Nương buổi ấu, ấ giao-thông, cựu tân xung đột nầy, ở thôn quê là lại sảo dẫn ra những tân xu-hướng gồm-ghê như vậy ; không trách phong-trào nổi : đánh nhau chia nhau.

Thiết tưởng các ông đã là người lai một ít thôi quê, tiến hiền ở dân xã, thời mấy chữ ly-nhiên đáo tại kia, phần nhiều không cần ở các ông, có lẽ nào lại còn tức-khí sỏ bò hay sao ???

Ở cũng phải có tổ tiếng mới có làm chuyện hay ; nghe đâu làng Thượng đã phân dịp đó, giải lề ta thấy, và giao ước với các làng rằng :

Từ nay giờ đi, xin cất bỏ những tiệc tăng gần ấm ở công đình với hàng xã. Các làng sau nầy đến có mời hàng xã, mở tiệc thời làng Thượng cũng không dự nữa ; mà làng Thượng ra nầy đến có ngồi cùng hàng xã họp với các làng, cũng chỉ có cơi giấu bát nước mà thôi, chứ không dám làm ra cỗ lớn mâm đầy gì nữa.

Lời giao ước đó, trên có thần minh chứng giám, dưới có dân xã chứng tri. Thực là làng Thượng đã ra tay bẻ gãy cái tổng xôi thịt ở hàng xã kia rồi.

Qui hóa sao ! mấy lời vàng ngọc của làng Thượng giao ước đó, dẫu không mất tiền mua, cũng đáng trăm quan qui.

Phải lắm ! Làng Thượng đã xét rõ được cái tệ-đoan ở thôn quê, phần nhiều vì tệ-ngạch sinh ra tăng-nghèo, vì tiền ăn sinh ra khích bác tới mới đem thanh kiểm văn minh, chém bỏ con ma hủ-bại.

Mong rằng các làng cũng nên nhân đó, mà cùng nhau xướng suất, theo đuổi lấy con đường cách-cố canh-tân ấy, thời nàng xã mới có phần phát đạt được vậy.

Hầu-phu Nguyễn-duy-Ngung.

CUỘC ĐIỀU-TRA VỀ CÁC NHÂN-CÔNG BẮC-KỲ tại xứ Nouvelle-Calédonie và Nouvelles-Hébrides

Từ kỳ báo hôm nay trở đi bổn-quán bắt đầu dịch đăng bản tai-sớ của phủ Toàn-quyền về cuộc điều-tra của quan Giám-đốc Delamarre tại xứ Nouvelle-Calédonie và xứ Nouvelles-Hébrides vừa rồi, như sau nầy :

Từ năm 1920, các nhà khai-thương và kỹ-nghệ ở xứ Nouvelle-Calédonie và các nhà đồn-điền ở xứ Nouvelles-Hébrides, vì các xứ ấy thiếu nhân-công, nên có xin chính-phủ Đông-dương cho phép mộ phu ở phần-mình, thấy thế khí hậu lại rất lành, có thể sinh sống thì thổ khí hậu các miền Nam nước Pháp về đường vệ-sinh thật được hoàn-toàn. Thợ thuyền ở bên ấy, xương thịt vô-nang khỏe mạnh hơn là ở xứ mình. Các thợ huyền ở đấy lại có số Di-dân của nhà trồng nom cho, mà các người có chức trong sở Di dân lại phần nhiều thuộc vào ngạch sau đâm ra cấp trông nom toàn về những thứ lì lum lung. Sợ rằng có cái lệ bất ổn ấy đối với các thợ thuyền Úc-đại và Á châu khi nghe đến bỉ quê, nơi việc đi là bàn đến, việc nặng nhiều cho các thợ thuyền Bắc-kỳ phải kén cá mãi. Việc đó tính hãy với quan Tổng-đốc xứ Nouvelle-Calédonie hết, và hiện nay đã được khác xa. Mấy điều lệ mới đó so nặng nhẹ hơn, có ý việc ấy để cho người bản xứ ở bên ấy càng mở mang thêm nữa.

(Còn nữa)

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 27 độ
15 giờ 30 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ 10 đ 10
nhì, 9 60
ba, 8 60
Thóc hạng nhất, 6 10
Bắp nếp 4 00
Gà mọc. — Kể từ ngày 4 Mai 1926 sẽ mở ở kho Ninh nước định là 12 t. xe

Thị giá quốc tế.
Ngày 27 Avril 1926

9 °/. hoàn đền 624.00
9 1/2 °/. hoàn đền 892.96
6 °/. vinh viễn 1917 494.55
6 °/. » 1918 157.15
6 °/. » 1920 851.35
5 °/. hoàn đền 1920 75 l.00
4 °/. » 1925 501.75

Ngày 3 Mai 1926
3 °/. vĩnh viễn 47 f 05
5 °/. 1915-1916 56 f. 65

Tin đường tà. — Vì con đường số 10 là từ Cai cao lên Ninh-giang đang sửa đắp cao lên cho nên đoạn ấy không đi được.

Vậy từ Haïphong đến Ninh-giang thì phải đi đường Quí-cao, Vĩnh-bảo Ninh-giang, nhưng đường này giới mưa lại khó đi lắm. Muốn chắc chắn thì đi đường Haïphong Hải-dương Ninh-giang.

Cần dùng một người cai biết coi máy và làm nước chanh, cao lương.

Hỏi tại bản-quán. 5.659

Việc kiểm soát các phiếu ảnh chụp bóng. Đọc chỉ dụ ngày 13 Février 1926 định phạt những khoản trái lệ trong nghị định quan Toàn-quyền ngày 23 Mai 1921 đặt ra việc kiểm soát các phiếu ảnh chụp bóng tại Đông dương thì nay đã tuyên bố là Đông-dương.

Phàm các khoản trái với nghị-định ngày 18 Mai 1921 là nghị-định đặt tại Đông dương việc kiểm soát các phiếu ảnh chụp bóng thì phạt từ 16 đến 100 quan và phạt giam từ 6 ngày đến 15 ngày hay là hai thứ ấy phải phạt một thứ mà thôi.

Điều 463 trong bộ luật Hình có lệ thi hành đối với những thể lệ trong tờ chỉ dụ nầy.

Tòa Thượng-thẩm. Sáng hôm qua tòa Thượng-thẩm xử những việc sau nầy :

Bằng tờ bất lương. — Vũ-trọng-Tâu ăn cắp vải của chủ rồi đem gửi ra vườn để chực bán tẩu, không ngờ người nhà chủ bắt được. Tòa án Trường trị phạt Vũ trọng-Tâu 2 tháng tù. Tòa Thượng thẩm y [illegible]

Vô ý làm người bị thương. — Le Coq maurice Fraz çois, là thầu khoán, Lecoque Henri Marin là đốc-công và Phạm-v-Kính là cai thợ nề xây tường nhà làm máy không chắc chắn để tường đổ làm chết nhiều người bị thương. Tòa án Trường trị Haïphong phạt bằng cai mỗi người 50 quan. Quan Chưởng-lý chống án. Tòa Thượng-thẩm xét lại thì phạt Le Coq maurice Fraz çois 1 tháng tù 6o treo và 100 quan, Le Coq Henri marin và Phạm-văn-Kính mỗi người 15 ngày tù án treo và 100 quan.

Đi tàu thấy lận xe - Phạm-văn-Liên tức cai Lư, Hà-như-Cương, Nguyễn-Ngọc, Phạm-đình-Phan và Bằng văn-Bí thông đồng với người Tàu thuê chạy đường Haïphong sang Pháp, xuống tàu không lấy vé bị người kiểm soát vé bắt được. Tòa án Trường-trị Haïphong phạt Phạm-văn-Liên 2 tháng tù và 100 quan và 5 người kia mỗi người 1 tháng tù. Quan Chưởng-lý chống án và xin tăng phạt. Tòa Thượng-thẩm thêm cho Phạm-văn-Liên 4 tháng tù và 100 quan và y án những người khác.

Chứa bằng vàng ăn cắp. - Phương-thị Poong bị tên hàng đong bắt thấy mua của nàng vàng ăn cắp phải tâm tội. Tòa Trường trị Hanoi phạt 1 tháng tù. Tòa Thượng-thẩm thấy cho vì xét không biết là khi ăn cắp mà mua phải.

Ăn cắp đồ của chủ. — Ng-văn-Giáp làm thư ký ở công-ty mỏ than Hongai đương ngồi phòng giấy làm việc, ăn cắp một cái giấy bạc 100 đồng đem đổi ở chuồng tiêm, sau có người tìm mãi mới thấy. Tòa án Trường-trị Haïphong phạt Ng-văn-Giáp 2 năm tù. Tòa Thượng thẩm giảm tội xuống 18 tháng tù.

Muốn bán xe ngựa kiểu tonneau, có 4 dòng sơn cả ngựa, giá 80$00.
Hỏi tại 10, Rue de la Briqueterie. 5.668

HIỆU BÁO-CHẾ :
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
Có bán đủ cả các thứ thuốc
MỚI NHẤT QUYỂN MẪU HÀNG
(CATALOGUE) Ở ĐẤT 3002

Giới thiệu sách mới. — B'n-quán vừa tiếp được những sách sau nầy :

1° Quyển *Avenir du pays d'Annam* (Cái tiền-đồ của nước Việt-Nam) của M. Jean Marquet-nouy, in ra bằng ấn-quán Nhật-nam. Sách này nguyên là bài diễn-thuyết của ông đọc tại hội Trí-trí Hanoi ngày 17 septembre 19 5.

2° *Mémento du certificat d'études primaires franco annamites* của ông Trần-văn-Tâm, giáo-học Haïphong soạn bằng chữ Pháp, sách học-trò đi thi bằng Sơ-học Pháp-Việt, là sự Histoire d'Annam (Sử Nam) giá 0$ 10 ; b) Leçon de choses : (Tạp-tật học) giá 0 $12 mỗ quyển dày hơn 20 trang.

Vậy xin giới-thiệu để độc-giả biết

ĐẤT CHO THUÊ

Có miếng đất ngay trước cửa ga Hanoi cho thuê để làm xiêng, giá rất hạ. Xin bỏi tại số nhà 123, hàng bông. 5.665

MUỐN BÁN xe ô-tô « *Citroën* » 10 mã-lực, kiểu 1925, số C. 6.254, *thân xe toàn thép*, bánh to, có lò-so cho khỏi sốc, đèn điện, công-tơ, đồng hồ, hành rơ-sang, đi phải rất nhiều. Còn mới nguyên, mới dùng có một tháng.
Giá 1.450 đồng.
Hỏi tại : M. Kientzy, Hôtel Métropole hay ở xưởng Aviat. 5.686

SỰ ĐẢO-THỦ CỦA MỘT NGƯỜI ĐÀN BÀ

Mới sảy ra chuyện một người đàn-bà, vì người đàn-ông chết không lấy làm vợ, mà đến nỗi hại người đàn-ông khốn khổ kia phải tan nát của nhà, hết vợ người lại dây dưa một cách rất tàn nhẫn. Lương-tâm người đàn-bà độc dữ lúc lấy ở đâu? Người đàn-ông không hăng lòng thì lấy người khác, đem tâm hại một người mà là người ghét mình tức là vô ích. Thương hại cho người vợ vô tội tự nhiên phải chịu nhiều phen chìm nổi gian nguy, vì lòng độc ác ghen tức của quân vô loại mà phải chịu bao nhiêu nỗi đắng cay khổ sở. Ai thấy cảnh-ngộ người đàn-bà này mà chẳng bỏi-hỏi cảm động.

Muốn biết rõ đầu đuôi tấn bi kịch này xin đến Cinéma Palace Hanoi. 5.008

新民書館
MỚI XUẤT-BẢN
PHẠM-THANG-LẬU
Tức là một bộ tiểu-thuyết Tàu hay lắm.
Giá . . . . . 0$60
Cước 0, 20
TRUYỆN CỔ-TÍCH
Toàn những truyện rất lý-thú! Con trẻ rất ham xem!!
Các cậu, các cô học trò coi thử!!!
Mỗi cuốn . . . . 0$20
Cước 0, 12
Mua một vài cuốn, gửi tiền trước cho, vì không tiện gửi cách giao ngân lĩnh hóa.
Hanoi, TÂN DÂN THƯ-QUÁN

Cái kế: cục về cuộc bãi khóa ở các trường Nam định. Ngày 30 avril 1926 quan Thống-sứ B'n đã ký nghị định như sau nầy :

Các học-sinh tại trường Cao-đẳng tiểu học Nam-định có tên sau nầy, vì sự trong thời mà đến phải đuổi hẳn :

Năm thứ tư: Các Phạm-văn-Bính, Trần-huy-Can, Ngô huy-Can, Phạm-v Cát Ngô-quỳnh-Chương, Cự-v-Chơi, Ng-văn Cốn, Ng kim-Cương, Ng.-văn-Đa', Trần-gia-Bảo, Ng-văn-Đảo, Ng-văn-Đức, Trần cao Đàm, Trương-thế-Giám, Võ mộng-Hân, Lê-văn-Hồng, Võ-v Hỉ', Đào-thiên-Hân, Vũ văn-Khe, Hoàng-văn Khue, Hoàng-văn-Lão, Ng.-văn-Lượng, Ng.-đình-Mai, Đặng-trần Miết, Trần-tán Naiết, Bùi-ngọc-Nhương, Trần-t ấ-Pasi, Ng-đoàn-Phương, Ng-văn-Phương, Đỗ-huy-Phương, Đặng-như-Sơn, Ng-Trac, Ngô vi-Tang, Phạm-trac-Thuần, Ng-văn Thung, Phan quy-Thu, Trần-ngọc-Toan, Lê-văn-Tân, Tô-Uân, Ngô-sách-Vạn, Ng-đình-Ninh, Lê-trọng Yêm, Phạm-văn Hoàn, Ng-văn-Rang, Ng-văn-Dinh, Ngô-ngọc Môn, Phùng-gia-Yến.

Năm thứ ba. — Cậu Ng-đức-Canh, Trần-đăng-Huyến, Ng.-khắc-Luong, Bùi-khắc-Nhang, Ngô-đình-Thành, Ng-tường-Loan.

Những người nào đã được cấp học bổng hay được được miễn học-phí hay khi học tại trong ấy, thì sau này nhà nước phải hoàn lại các khoản tiền ấy.

Các học-sinh tại trường Cao-đẳng tiểu-học Nam-định có tên sau nầy vì sự trong phạt mà đến phải đuổi tạm cho đến ngày khai trường tháng septembre 1926 mới lại được vào học :

Năm thứ ba A. Cậu Bùi-hữu-Ấu, Bùi-tấn-Bửu, Ng.-khắc-Cẩn, Đặng-tường-Duyệt, Lâm-Lâu Du ên, Ng-v-Đỉnh, Ng.-văn-Giới, Trần-đăng-Hiến, Ng-đức-Huy, Võ-phâm Kenh, Ng-văn Khải, Lương-sĩ-Hy, Bế-tấn-Kiệt, Đặng-đ Khu, Đỗ-v-Loan, Ng-văn-Lan, Võ-văn-Mi, Ng-văn-Nam, Bế-văn-Nịch, Ng-ang-Phương, Ng-văn-Quyền, Bế-đức-Trung, Văn-đức-Tam-h, Ng Khắc-Thiêm, Ng-Trước, Phạm-ngọc-Thụy, Bùi-Sáo-Vũ, Phạm văn-Yêu, Trần-đ Thanh, Phạm-quang-Tới, Ng-duy Thanh.

(Xem tiếp ở các tờ sau)

Muốn bán lại một cái ô-tô kiểu Dodge, 24 mã-lực, 4-5 chỗ ngồi, máy khỏe, chạy rất tốt, giá 800$ Hỏi tại xưởng AVIAT. 5638

VỈ ĐI XA MA BẮN
Một cái xe ô-tô « Renault », 6 mã-lực, 4 chỗ ngồi, kiểu mới, xe cũng còn mới, rất nhiều đồ phụ, đáng giá 2500$00, đèn, kính, đồng hồ, công-tơ ki-lô-mếch.
Đặt giá 1.400$00. Hỏi tại M. Rouan, Résidence Tuyên-quang. 5.661

Tại hiệu BÀO CHẾ MONTÈS có bán :
CHLORATE DE POTASSE dùng làm phẩm.
L'ALUN de CHROME dùng để thuộc da.
ACIDE FLUORHYDRIQUE dùng để đục thủy tinh.
CARBONATE D'AMMONIAQUE et *VERMILLINE* dùng cho các hàng bánh sẽ lạm. 3005

Số 94

Nam-Tống Phi-Long

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Chu chúa xem xong tờ tấu, mừng rỡ mà phán bảo rằng :

— Mấy lời tâu bày của nhà-ngươi rất hợp ý ta. Nếu nhà-ngươi không hết lòng lo-nghĩ về việc nước thì cớ sao lại nói được như thế. Tiếc rằng sao lại nói được như thế. Tiếc rằng ta biết nhà-ngươi cũng hơn chậm một chút.

Ngay ngày hôm sau, *Chu chúa* phong *Vương* phác tiêm gián-nghị đại-phu, lĩnh chức tri-phủ *Khai phong*. Bấy giờ vua nước *Thục* cậy có địa-thế hiểm-yếu, cho nên chẳng lo nghĩ gì, chỉ một mực sa-sỉ, cả đến đỗ đăng tế tiêu, cũng làm bằng thất-bảo thì sự sa sỉ còn biết kể sao cho xiết. Cũng vì cớ ấy mà *Vương* phác dâng tờ tấu, xin đem quân đánh nước *Thục* trước.

Chu chúa cùng các quan văn võ triều-thần bàn việc đánh *Thục*. *Chu-chúa* nói :

— Bây giờ biết sai ai làm chủ-tướng cho được ?

Vương phỏ tâu rằng :

— Kẻ hạ-thần được biết một người tên gọi *Hướng-huấn* có thì lòng tướng, nếu hộ-giá đông người ấy thì lợi được thành-công.

Chu chúa nghe lời, bèn cho *Hướng-huấn* lĩnh ấn tiên-phong, cùng nhau *Phương-tường tiết-độ sứ* là *Vương-cảnh* cùng đi đánh *Thục*. *Hướng-huấn* vâng lệnh, đem một vạn quân tinh-binh sang *Phương tường*, để cùng *Vương-cảnh* thương nghị việc tiến binh.

Vương-cảnh nói :

— Bắt *Thục* rất hiểm-trở, chỉ một người giữ ải cũng đủ quan là hàng vạn người không thể tiến qua được. Bây giờ hai ta nên chia quân làm hai mặt : ông đem hai vạn quân theo lối *Tần-châu* tiến sang, còn tôi thì đem một toán quân theo lối *Hoàng-ngưu trại*, sau sẽ cùng họp nhau ở *Mã-lĩnh-trại* vậy.

Hướng huấn khen phải, rồi đem quân theo lối *Tần-châu* tiến sang. Lại nói chuyện *Vương-cảnh* đem một vạn năm nghìn quân đi đến *Phương-tường* thì ông đưng tiến sang *Hoàng-ngưu-trại*.

Bấy giờ nước *Thục* có bảy cơ-8 trại : một là *Hoàng-ngưu-trại* ; hai là *Mã lĩnh-trại* ; ba là *Mộc-môn-trại* ; bốn là *Tiên-nhai trại* ; năm là *Bạch-giản-trại* ; sáu là *Tế kim-trại* ; bảy là *Thiết-giáp trại* và tám là *Đồng-bà-trại*.

Chỉ có *Hoàng-ngưu-trại*, *Mộc môn-trại* và *Bạch-giản-trại*, trong 3 trại ấy đều tựa vào sườn núi, địa thế rất là hiểm-trở.

Quan trấn-thủ ở *Hoàng-ngưu trại* có hai viên mãnh-tướng : một viên vốn người *Thái nguyên*, tên gọi *Trương xử tôn*. Một tên nữa đỗ, sức người vạm vỡ, hay dùng một ngọn thiết-sang.

Can một về ấn nên tên người *Sơn-hậu*, tên gọi *Tiên-tiết-thăng*, mặt trắng như phấn, một độ như sao, hay dùng một ngọn đại-đao.

Hai viên tướng ấy sức khỏe địch nổi muôn người. *Trương xử tôn* nghe tin quân *Chu* sắp đến đánh *Thục*, mới bèn *Tiên tiết thăng* rằng :

— Ngày nay khi thế quân *Vương-cảnh* nên đang hăng hái, nếu ta chẳng hăng-sa-sẻ ấn, vị tất đã thắng được. Chi bằng đang cách cố thủ, không ra đánh với, đợi trong ít lâu, quân *Vương-cảnh* hết hăng, sinh lòng trễ-nải, bấy giờ ta sẽ đánh một trận là có thể bắt sống được vậy.

Tiên-tiết thăng khen phải, sáng *Trương xử tôn* định kế cách thức, truyền lệnh cho các quân sĩ, nghiêm cấm không được ra đánh. Khi quân *Vương-cảnh* kéo đến *Hoàng ngưu-trại*, trông thấy các cổng quân canh, cờ cắm la-liệt, biết là quân *Thục* đã có phòng-bị, không hề nao mà tiến đánh cho được.

Chợt phó quân là *Vương-nghi* nói với *Vương cảnh* rằng :

— Quan trấn-thủ ở *Hoàng ngưu-trại* nầy là *Trương xử-tôn* và *Tiên-tiết-thăng*, hai người đều rất dũng kiêm toàn, ngày nay lại nhân được địa-thế hiểm yếu mà đóng cách cố thủ thì quân ta tiến đánh làm sao cho được. Chi bằng ta tìm cách để dẫ mà đánh trước, rồi sau sẽ đánh đến chỗ khó. Vậy rồi tốt hơi bỏi ra những thủ đàn dây thì biết được rằng chỗ này có một con đường nhỏ, đi thẳng sang *Mã-lĩnh-trại*. Mà chỗ *Mã lĩnh-trại* thì toàn thị những quân hèn yếu, rất dễ phá vỡ. Vậy lãnh-công nên suốn tới tìm từng lên theo con đường nhỏ kỳ mang đánh *Mã lĩnh-trại*. Hai đàng ấy được *Mã lĩnh trại* rồi thì muốn phá gì *Hoàng-ngưu trại* này cũng sẽ dễ không khó gì.

Vương-cảnh nghe nói, mừng rỡ mà bảo rằng :

— Kế ấy rất diệu !

Vương-cảnh liền thì truyền lệnh cho các quân-sĩ ngày đêm hăm hở cuốn cờ im trống, lần theo con đường nhỏ tắt bên mình núi, kéo sang đánh *Mã lĩnh trại*.

Quan trấn-thủ ở *Mã-lĩnh-trại* là *Vu-cát* và *Triệu-qui-trát*. Hai người đều biết rằng quân *Chu* kéo sang đánh *Thục*, cho nên vẫn chẳng lo, thấy hiểm-yếu, cho nên tuyệt nhiên không có phòng-bị gì.

Bỗng nghe ở phía người trại có 3 tiếng chiêng trống vang dậy và tiếng quân-sĩ reo hò thì ra quân *Vương-cảnh* đã tràn đến. Vậy lính-công nên suốn rồi im trống, lần theo con đường nhỏ kỳ mang đánh *Mã lĩnh-trại*. Hai đàng ấy được *Mã lĩnh trại* rồi thì muốn phá gì *Hoàng-ngưu trại* này cũng sẽ dễ không khó gì.

Vương-cảnh nghe nói, mừng rỡ mà bảo rằng :

— Kế ấy rất diệu !

Vương-cảnh liền thì truyền lệnh cho các quân-sĩ ngày đêm hăm hở cuốn cờ im trống, lần theo con đường nhỏ tắt bên mình núi, kéo sang đánh *Mã lĩnh trại*.

Quan trấn-thủ ở *Mã-lĩnh-trại* là *Vu-cát* và *Triệu-qui-trát*. Hai người thấy vậy, kinh hãi tăng đảm, vội-vàng đem các xe lương thực và bọn thị-thiếp đi trốn.

Vu-cát biết sức không địch nổi, không dám đem binh đánh, cũng vội vàng lìm lối cầu về *Thành đô* (tỉnh thành nước *Thục*)

Vương-nghi và *Hướng-huấn* hợp quân lại một nơi, tiến vào *Mã lĩnh trại*, kéo nhiều đồ dùng ở đấy đều xin đầu hàng.

Vu cát và *Triệu qui trát* giật mình kinh sợ, vội vàng sửa soạn quân mã để ra đối-địch thì vừa gặp toán quân của *Vương-nghi*.

Vương nghi quát to lên mà mắng rằng :

— Quân ta đã vào đến sào-huyệt, sao các ngươi chẳng mau mau mà đầu-hàng đi !

Vu-cát chẳng nói chẳng rằng, tên thì mắn giáo thúc ngựa xông vào đánh *Vương nghi*. Hai bên cùng nhau giao-chiến ở được các quan độ hơn mươi hợp mà chưa phân thắng bại.

Bỗng nghe phía sau các quan có tiếng chiêng trống vang dậy, lại thấy một toán quân nữa do *Hướng-huấn* đốc thúc tới là *Hướng-huấn* đã [illegible]

Hướng-huấn đem toàn kỳ-binh theo lối bên đánh vào. *Triệu qui-trát* thấy vậy, kinh hãi tăng đảm, vội-

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
Máy mỏ neo, 16 thân-kính
Mặt pa kim có chất dạ-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11$50
BÁN TẠI HIỆU:
A. PERROUD (Nhà xanh)
39, Phố Paul Bert, — HANOI
3011

CÁI VỆ-SINH CHUNG CỦA HÀNH-KHÁCH

Hôm nọ tôi đi có việc riêng, lúc đi qua Thanh-Hóa có vào một hiệu cao-lâu mới mở, hiệu ấy tên là "DUYỆT-VIỆT-TỬU-GIA" đề trước phố ngang số nhà 8, tôi vào trong hiệu ấy, trông thấy rất là lịch-sự, cao-ráo, có đủ cả buồng ăn buồng ngủ rất hợp cách vệ-sinh. Tôi ở trọ đấy được hai hôm, lúc ra đi, thì người chủ tính tiền là 2 p. 40; tôi lấy làm ngạc-nhiên, tưởng rằng người ấy tính nhầm chăng, vì hai hôm tôi ở đấy, thấy những kẻ hầu người hạ rấy có lễ-phép, chỗ ăn, chỗ ở, cùng thức ăn, thức uống thật thanh-lịch vệ-sinh. Vì những đồ mà tôi tưởng cái tiền trọ phí hơn lên, cớ sao lại tính hạ thế, hay hoặc nhầm chăng; vậy tôi có hỏi lại người chủ, thì người ấy cứ bảo giá cho tôi biết là, cả ăn với buồng ngủ một ngày 1 p. 20. Còn buồng cho thuê 0 p. 80 một ngày.

Vậy tôi cũng không muốn dâng lên báo làm gì cho nhườm tai liệt-vị, nhưng vì tôi thiết nghĩ, cái sự vệ-sinh là của chung mọi người cho nên mới dâng lên báo, để có khi nào các liệt-quý có qua đó mà muốn tìm nhà trọ, nên đến hiệu ấy thì được vừa ý, và giữ được cách vệ-sinh cũng đáng đồng tiền trọ-phí. Ông chủ hiệu ấy là Phúc-Thái, Thanh-Hóa.

A. T. Khách trọ lại cáo

5.667.

Agents d'annonces en Europe :
L. MAYENCE & Cie
9, Rue Tronchet PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

Dépuratif Ribal
Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền: 1$30

Pommade Ribal

Làm cho tử dau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền: 0$80

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul Bert, Hanoi
30 2

TRÀ VINH-MẬU

Vinh-hiệu khai-trương ở Quảng-đông bên Tàu, đã mấy mươi năm nay, có mở trường chế-tạo ở Vĩ-đi-sơn, chọn các thứ trà đặc-sản thượng-hảo hạng tại trên ngọn núi

cao như liên-tâm, ô long và thuy-tiên, vân vân, đóng cách-hóa-học điều chế, xe gửi ai cũng biết tiếng.

Nếu ông lại phát-minh một thứ trà liên-tâm nhỏ nành, gọi là « SONG-HỈ CHINH-THẤT DANH-TRÀ » cũng được nhiều quí-khách hoan-nghênh. Nay xin đem những đều riêng của trà VINH-MẬU đăng báo, để quí-khách thường-thức không cần nói mua-lấm.

Có chi-điểm bán trà VINH-MẬU :
Nam-định: phố Khách, số 146.
Hà-nội: phố Hàng-ngang, số 25.
Hải-dương: phố Khách, số 14.
9028 Vinh-Mậu trà hiệu cẩn bạch

Năm thứ ba B : Cậu Tô-ngọc-Ân, Lương-hữu-Hịch, Vũ-linh-Can, Ng-văn-Cần, Ng-khắc-Chu Tạ-v-Dương, Lê-v-Đại, Nguyễn-Bỉ, Nguyễn Du Bùi-trọng-Đại, Ng.-văn-Giáp, Trần-viết-Gấc, Trần-thụ-Hoàn, Lâm-quang-Hiệp, Trần-đình Khôi, Đặng-xuân-Khu, Ng-văn-Khánh, Tô-Lý, Ng-văn-Lâm, Ng-hoàng-Lăng, Đào-trọng Lầy, Ng-văn-Lộc, Lê-mạnh-Mạo, Ng-mạnh, Ng duy-Môn, Đỗ-k' Ng-Ninh, Vũ-huy-Nghiêm, Đặng-tiến-Quý, Trần-văn-Tố, Ng-duy-Tỷ, Ng-văn-Tuân, Ng-ngọc-Vinh, Ng-hà-Xương.

Các học-sinh tại trường Cao-đẳng tiểu-học Nam-định có tên sau này đều không được miễn học-phí nữa :

Năm thứ hai A : Cậu Ng Barg Ng-v-Thược, Ngô Văn, Vũ-ngọc-Thuận, P. am-v-Cân, Ng-đức-Ngọc Đào-tứ-Vinh, Ng-thanh-Nhuận, Lê-v-Hoàn, Lương-đức-Cân, Phạm-cao-Kỷ, Trần mạnh-Hà, Lê-hữu-Tác, Tôn-thất-Hiến Ng-xuân-Hiếu.

Năm thứ hai B : Cậu Trần-v-Kiêm Vũ-ngọc-Tuyển, Phạm-ngọc-Mậu, Đặng-vũ Giáp, Trần-bá-Tuyển, Đoàn-văn-Kiêm, Vũ duy-Tuân, Ng văn-Cần, Phạm-bá-Nhã, Vũ công-Thụy, Ng-v-Thuyết, Lê thuận Hòa, Bùi-hữu-Vũ, Đặng-vu-Tiêm.

Năm thứ nhất A : Cậu Ng trịnh-Bảo, Ng-ngọc-Tu, Ng-huy Đôn, Trần-mộng-Bảo, Vũ-tiến-Lu, Ngô-trọng-Cảnh, Bùi-văn-Nhơ, Ng-văn-Ký.

Năm thứ nhất B : Cậu Đào v Bảo, Nguyễn quang Dương, Đỗ-mạnh-Dan, Đặng vũ Xích, Phạm-đình-Khánh, Trần-tinh-Dang, Đỗ trọng-Cần, Ng-đình Biện, Phạm-ngọc Cầu, Lê k Tôn, Ngô-trọng-Lộc.

Ngạch lục sự và thư ký lục sự — M. Trần-v-Ngọc, lục sự hạng nhất ở Hòa bình, nay đổi đi Ninh bình thay M. Hà-quang Bình nghỉ dưỡng bịnh.

M. Trương-ngọc Tuyển, thư ký lục sự thượng hạng nhì ở Haidương nay đổi đi Hòa-bình, thay M. Trần-văn-Ngọc.

Ngạch y-tế. — M Ng-ngọc-Thiện thầy thuốc tại sở tập-sự ở Bắc ninh nay được nghỉ dưỡng bịnh 20 ngày.

Nạn xe sợ. — Ngày hôm mồng 3 vào hồi 7 giờ tối, cái xe mô tô của M. Borel André ở đường bờ hồ số nhà 71 khi đi đến đầu phố Trần-tiễn để sang phố Rabillot thì đụng phải một cái xe bằng số 9 T. T. ở đó Ng-văn-Hoà, không người không can chi.

Mất bò. — Lê-đình-Xuân làm kế toán cho một nhà buôn, nhà ở số 118 đường Armand Rousseau đến khai ở sở Cảnh-sát rằng trong đàn bò đem chăn ở đường ga ngày hôm qua lúc buổi chiều thì không biết lạc mất một con bò cọp đi đâu chưa tìm thấy.

CINÉMA TONKINOIS
CHƯƠNG-TRÌNH
Từ thứ bảy 1er Mai đến thứ sáu 7 Mai 1926
Thời sự Eclair
KHÔNG CÓ GÌ TỰ VỆ
Kịch phiêu lưu, chia làm 5 phần
Ở MIỀN CƯƠNG-GIỚI
Phiêu-lưu hài-kịch chia làm hai phần
Thứ năm và chủ nhật có buổi hai ngày giảm giá
3.009

MỘT DỊP TỐT

Vì đi xe mà bán ngay : một cái xe ô-tô « Fiat », kiểu 502,6·7 chỗ ngồi, 12 mã lực chạy 100 km hết 9 litres săng, giá 1900$.

Hỏi tại: Annexe Hôtel Coq d'or, buồng số 56.
5.664

VẢI TRẮNG BÁN CHIẾU HÀNG

Nhà DEMANGE Hanoi có nhiều chúc bâu trắng bán giá chiếu hàng:
một tấm 18m 4$20
một thước 0.24

Le PARFUM des HUMANITÉS
(Sô-Ký THANH-HOA)
Soạn-giả : E. VATRAC
Dịch-giả : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Vừa chữ Tây vừa chữ Quốc-ngữ đối nhau, giá mỗi quyển. . . . 2$00
Chữ Tây riêng hoặc chữ Quốc-ngữ riêng, giá mỗi quyển 1.00
Ở các tỉnh, xin đính thêm tiền cước gửi
Recommandé : 0$20 thứ 2$00
và 0$30 thứ 1$00
BÁN TẠI BÁN-QUÁN

KỲ TÊN KHÔNG RÕ

Bạn-quán xin cáo-nghị mua bộ khi có việc gì viết thư đến đều đề tên bạn-quán, thì cho biết có tên ở tờ báo nào, giữ báo, hoặc là gửi báo bằng tem gì, gửi quán ấy, để cho người làm sổ sách tiện việc, khỏi sai sót. Bằng không kỳ tên rõ ràng, hoặc tên đề không đúng, thì bạn-quán không thể gửi báo được.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Ai tin. — Bản-quán tiếp được tin buồn rằng ông Tô-Hoàn là thân-phụ ông Tô-phương-Tập, chủ-nhiệm tờ tuần báo Haiphong mới ra-thế ngày 1er Mai vừa rồi. Năm nay cụ hưởng thọ 82 tuổi. Hồi 4 giờ chiều ngày chủ-nhật 2 Mai rồi lúc cất đám, an-táng gọi nghĩa-địa Đồng-thiệp. Đám đi rất long-trọng, có bản thân-thương quen biết ông Tập ở Haiphong đi đưa đám rất đông.

Bản-quán có lời chia buồn cùng ông Tô-phương-Tập.

Lời cảm ơn. — Chúng tôi xin có lời cảm tạ các ông, các bà có lòng quý bản đến thăm, phúng viếng, gửi giấy chia buồn và đi đưa đám thân-phụ chúng tôi là ông Tô-Hoàn ngày chủ-nhật 2 Mai vừa rồi.

Trong khi bối rối, có điều gì sơ-suất xin các ngài thứ cho, chúng tôi lấy làm cảm-tạ vô cùng

Vị-vong nhân: Doãn-thị-Tho
Dịt: Tô-phương-Tập
Tô-ngọc-Ân
Tô-ngọc-Tuyển
Tô-ngọc-Chân, Tô-ngọc-Cẩn
Tô-nữ: Tô-thị-Nguyên
Tô-thị-Hanh
Tô-thị-Bợi
Tô-tử: Hoàng-ngọc-Nhiên
Lương-văn-Vận

Đồng gửi cảm ơn bất-tận

VIỆC TRUNG-KỲ

THỪA THIÊN

Chính trạm đối tội cho nhau — Số là có một tên phạm nặng bịa được giải hồi tỉnh quan để do lý kiểm lăng nó quên trốn.

Phạm-lý thường tội đó nếu trạm đã giải trạm nọ đến trạm kia. Khi giải đến trạm Thừa-lưu thì tên phạm thừa cơ trốn thoát.

Bọn lính trạm muốn nó tội mình bèn lập mưu tìm một đứa giả làm tên phạm kia và giả làm bộ đau ốm ở trong rồi, chờ khi nào có người giải đến trạm Thừa-lưu giao.

Trạm Thừa-hóa vô tình không xét xem diện mạo tên phạm lấy làm gì, vì thấy nó đau ốm làm khom lưng không nổi, thì có sợ gì nó trốn tránh đâu được. Vì phạm giải hồi, thấy không phải là tên phạm mà phải để phòng, e có nên có ngày tình phòng bèn làm giấy tờ cho tên trạm kia trở về.

Tên trạm đã kể ra và đổi phạm giả lại, có ai ngờ giờ sự thì đã thoát.

Rồi thay! Cái tội của trạm Thừa-nông mà nay lại đổ tội Thừa hòa rồi. Trạm Thừa-hóa sẽ thấy trở bối hoảng, đi tìm tên phạm này mai mốt, đã ra được cái gì hễ cứu trạm Thừa-nông. Nhưng vô chừng không làm gì được, cũng phương bèn định dùng kế ấy mà gạo lại trạm Thừa-lưu. Nhưng vì việc đã lỡ ra rồi, phải đem lên quan tỉ giác.

Trong khi việc ấy đang tại ấn, và hai trạm đang đổ lội cho nhau thì sở kiểm-lâm Thừa-lưu bắt được một tăng bể trộm giải ra huyện xét ra thì rõ ra chính là thằng phạm giải lỡ đi ấy. Bởi nó trốn tại chỗ nào thì nó sự trốn tại trạm Thừa-nông.

Nhờ có việc này mà rõi chẳng trạm Thừa-nông không cải tội tỉ nào được nữa.

Các nhà trạm nên xem việc này mà đề phòng.

Việc Nam-kỳ

Mấy tờ báo Pháp ở Đông có tiếp được điện-tín ở Saigon báo mấy tin sau này :

Ngày 1er Mai 1926

Việc khám các nơi

Buổi chiều ngày hôm qua, mấy ông cảnh-sát ấy-viên đến khám nhà mười bảy người về đảng Thiếu-niên Nam-Việt, nhất là ở nhà Mlle. Phan-văn-Trường, tuần-báo Clocheà Fêlée, Dejean de la Batie, Nguyễn-Phan, người Bắc-kỳ, Trương-văn-Bền, hội-viên quản hạt, Ng-kim-Bình, chủ-nhiệm Đông-pháp thời báo, Nguyễn-Đình, tri-huyện tòng sự tại phòng nhì phủ Thống-đốc. Khám ở nhà một người nói trên này, có thấy một cái chương-trình về việc cộng-binh, và một bản địa đồ chỉa Đông-dương làm hai phần, một phần để cho nước Xiêm, một phần để cho nước Nhật.

Học-sinh đình khóa

Học-sinh ở trường Bảo-hộ, cả học-sinh ở trong khu học-giới ở ngoài đều bỏ học. Học-sinh trường Bình Long-xuyên cũng bỏ học.

Việc Nguyễn-an-Ninh

M. Nguyễn-an-Ninh bị án hai năm tội giam có gởi thư cho quan thống-đốc xin án xá hoặc đổi án làm án treo.

Cuộc thi thơ

Của Hội-sưu-Quyên số 6

MMMDCCCXII

Ngâm năm vần-vật đất Thăng-long.
Dựng miếu tôn thờ đạo-giáo chung,
Tô-tử xuân thu đình kỷ-niệm,
Luân-thường dân quốc cột nhà-phong.
Văn-chương càng rõng tài đi Âu Á,
Khoa-cử còn ghi giống Lạc-Hồng,
Tôn kính giang-sơn từ Lý khởi,
Đạo nay càng sáng rực trời đông,

Đông-đình-Thủy
phố Hậu-trường, Hưng-yên

MMMDCCCXIII

Ngâm năm vần-vật đất Thăng-long,
Sông Nhị vẫn từ mạch đạo trong,
Nền thánh vẻ vang trong nước Lịch,
Đạo cao nghìn-ngất dưới trời trông.
Xuân-thu chi tử gửi kinh-địa,
Lễ-nhạc muôn xưa đối Hán Nùng
Phong-cảnh lý mà sông núi lý,
Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.

Nguyễn-văn-Tính
Làng Lương-điền chánh hương-hội

MMMDCCCXIV

Ngâm năm vần-vật đất Thăng-long,
Gây dựng từ ai hẳng biết không ?
Thánh-triết nền cao xa nước Nhị,
Sư-tử cửa rộng ngất non Nùng.
Khuê-văn giác tinh hương còn nức,
Tiến-sĩ bia xanh bụi chửa phong,
Quốc-túy là đây còn dấu để,
Trải bao Á vũ với Âu phong,

Đoàn-văn-Kiều
Travaux Publics, Haiphong

MMMDCCCXV

Ngâm năm vần-vật đất Thăng-long,
Mấy đợt cung-tường rạng Á-đông,
Dựng cột cương-thường ngăn nước Nhị
Vững nền chung-thủy sánh non Nùng.
Xưa nhờ triết-học cao không thấp,
Nay cửa thư-hương mở chẳng phong.
Trải có gió Âu và gió Mỹ,
Nén hương hải chục xa càng nồng.

MMMDCCCXVI

Ngâm năm vần-vật đất Thăng-long,
Lịch-sử còn đây để ngẫm trông.
Cửa Khổng sân Trình đều rõ rệt,
Nguồn Thu sông Nhị một trời chung.
Rừng nho kết quả may còn gặp,
Cõi thế phồn-hoa cũng bởi vòng.
Tôn-giáo càng ngày càng xuất hiện,
Một bầu nguyên-khí vẫn lưu-thông.

MMMDCCCXVII

Ngâm năm vần-vật đất Thăng-long,
Cửa Khổng rầy coi mới lạ lùng.
Mạch đạo khơi về đông Nhị thủy,
Hương-thư luyện đến ngọn Âu-phong.
Điện sơ tùng các lồng Khuê-đầu,
Ảnh chụp hằng bia rõ Lạc-Hồng.
Đương buổi văn-minh nền nếp cũ,
Điều hòa tạ giữ lấy thời trung.

MMMDCCCXVIII

Ngâm năm vần-vật đất Thăng-long,
Cỏ miếu còn chuông tỉnh giấc mộng.
Cung Bích sáng dầu phương dực trước
Các Khuê luyện óc giống tiên rồng.
Nền sùng bái vẫn không sai nếp,
Cửa tự-do đâu có khỏi vòng.
Hoa-thiên nhiễm màu dân-hạnh biếc,
Quả ân xin nhớ lúc cây trồng.

MMMDCCCXIX

Ngâm năm vần-vật đất Thăng-long,
Giá-trị nay riêng của Lạc-long.
Hương khói biết bao miền Tản-Nhị,
Công-trường trải mấy hội văn-long.
Mây bay từng các vàng phe-phẩy,
Trăng tỏ hàng hiên cả hóa long.
Một bát còn duyên công đức đó.
Vì đây mới biết giống tiên-long.

MMMDCCCXX

Ngâm năm vần-vật đất Thăng-long,
Dạo gót vào xem những trạnh lòng.
Bài-các nghe còn vang mõ gỗ,
Kinh-thành giấc tỉnh tiếng chuông đồng.
Bốn tường bao bọc bầu nguyên-khí,
Ba cửa thênh thang cuộc đại-đồng,
Bỗ cứu nào ai tay tạo-hóa,
Đó là cỗ-cách đền tinh-phong

Lê-văn-Thái
Làng Lộ-đô, Hải-dương

NHÀ BÀ-CHUÔNG
CŨNG LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÉS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần-hiệu.
Chế toàn bằng chất : Santalol
chất : Salol
và chất : Urojormine
3001 Giá 1$80 một hộp

PHOSPHATINE FALIÈRES
Bột ăn
Thứ bột này đã được trong bảy trăm năng rồi, nay lại được trong bảy trăm năng nữa.
Có mua chúng tôi được bột PHOSPHATINE FALIÈRES đúng bổ tinh thần, lợi cho trẻ em, người lớn đàn bà, lúc đi đẻ và lúc nhường, công là bổ có đàn tốt một đồng.
Có trữ bán cùng khắp — Tại 488 Cửa Ô Pôte, số 6, đường La Tacherie, Hà-Nội.

BÁN CHIẾU KHÁCH

Đặt thấp đèo. . . . . 0$16 một kilo
Sơn tây đề cáo mài . . . . 0 . 80 một hộp 1 kilo
(Có giấy cam-đoan chế nguyên bằng giầu cuite, vừa chắng khỏi lại bèn)

Mua buôn có giá riêng

GIẤY NÓI SỐ 341
ĐẮC-BẰNG
5051 72. Phố Hàng Bồ Hanoi

SÂN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ ba 4 Mai 1926
TẠO HÓA LIỄU NHÂN
Vở hát cải-lương soạn theo lối mới như cá ngậm lý. Đề diễn mấy lần đều được các quý khách cho là vui và có luân-lý, nay soạn giả có sửa đổi lại nhiều chỗ cho thêm vui tươi. Có bán vé từ tối thứ hai.

Tối thứ tư 5 Mai 1926
TẠP KỊCH TRÍCH DIỄN
Đoạn thứ nhất
KIM KIỀU TÁI HỢP
Đoạn thứ hai
NHẪN NHỤC DU SINH
Đoạn thứ ba:
CHÀU LƯỜNG NUÔI BẠN
Đoạn thứ tư
TRẬN ĐỜN HỘI CHỢ
(Hài kịch rất buồn cười)

Tối thứ năm 6 Mai 1926
QUẢ CHƠI NÊN PHẢI??
Vở hát cải-lương soạn theo lối Nam-ký. Truyện vì Bắc-kỳ sửa ca nghiêm lý. Đề diễn mấy lần trước được các quý khách khen hay và rất có luân-lý, và ý muốn bảo sửa đổi lại ít nhiều cho hợp thời. Nay soạn giả đã sửa đổi lại rồi chắc lần nầy diễn lại các ngài đến xem được hài lòng. Xin chỗ ngồi trước.

Tối thứ sáu 7 Mai 1926
KIM VÂN KIỀU
(Hài thứ 4)

Tối thứ bảy 8 Mai 1926
TAM MỸ TƯƠNG TỰ

Tối chủ-nhật 9 Mai 1926
HẬN PHỤ CƠ TÂM

Tối thứ hai 10 Mai 1926
THƠ QUÁN HỘI
LƯƠNG DUYÊN
3016

Máy điều khuyến về cách đề-phòng bệnh đau mắt

Quan Bác-Sỹ CASAUX, hiện bây giờ làm giám-đốc Nhà thương chữa mắt ở Hanoi, khi có đại hội đồng bàn về các chứng bệnh xứ nóng lại Saigon năm 1913, đã nói rằng xứ Đông-dương là một xứ nhiều người lòa thứ nhất.

Quan Bác Sỹ ấy lại nói rằng phần nhiều những mục-tật ấy cũng chỉ lại các chứng đau mắt thường mà sinh ra, nếu sớm biết chữa thì không đến nỗi nào.

Mà bệnh đau mắt lại là một bệnh người Annam mắc phải không biết bao nhiêu mà kể.

Vì thế cho nên phải tìm phương ngăn-ngừa bệnh ấy, nếu khi mới đỏ mắt, có thuốc đã phải chữa ngay; phải có một thứ thuốc đau mắt rất kiến hiệu là ở lẽ ấy.

Bản-hiệu đã đến tận quan danh sư, mới nói đến trên kia xin một cái đơn để chế ra một vị thuốc đã rẻ tiền mà lại kiến hiệu mà ra vào mắt không đau. Thuốc chế theo đơn ấy chính là thuốc

COLLYRE JAUNE
selon formule du Docteur CASAUX
Hiệu bào chế CHASSAGNE
Laron và Lacaze
có bằng bảo-hộ đệ nhất hạng tại Đại-học-đường Paris, kỹ-nghệ
97. Rue Paul Bert, Hanoi

KHÔNG ĐẦU KẺ BẰNG

Hiệu cổ bán : Nước, Giamen, Bắc, Bút, Giấy, Giấy-phẩm-vật, đồ-dùng để học, đồ-chơi trẻ con, bàn ghế học, bàn ghế bập bồi tập, bảng đen, mực đen.....

Hiệu tôi vừa mới nhận ở Sơn Tây gửi ông thợ sắp thơm con vẽ thực là nhiều chữ, trông đẹp, mành mắt, tươi giấy, khách mua phải là nhiều mới thấy rõ nhiều đồ nghề, đồ chơi.

Hiệu tôi lại có bán cả thứ giấy bút, mực sơn thêu, đồ đẹp lại bán giá mềm như 0$40, 0$50, 0$60.

Quý-khách mua buôn xin đánh giấy cho tôi gửi ngay hàng đến. Tôi xin hết lòng chiều.

Kính cáo

Rượu bổ-dào:
TONIQUE TONKINOIS
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc về những hình là, làm trò-người cho trẻ-con và người có tri khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét về sự-tình cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Ngày mồng 7 tháng năm, nhân-viên Khánh-thành bộ, tôi Montés, các phòng lời chân phúc rằng :

Chữa may đại được phần các MONTÉS qui dùng, có chỉ nên một thứ rượu bổ để tăng sức lực cho người, dùng nên giữ thường, trước lạ phải thì giữ cho qui được, phòng chỉ-ông đi có thanh-giá.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! Giá bán rất rẻ: 2$25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.

Bản-hiệu không cần phải vẽ những linh kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Bởi vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÉS
54, Phố Tràng-tiền, 54
HANOI

Xin xem kỹ các cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ 1v 10 báo này.
3001

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

MỚI XUẤT BẢN :

SỐ-HỌC ĐỊA-DƯ'

Đông-Pháp — Bắc-kỳ
Trung-kỳ — Nam-kỳ

Dùng trong các lớp Sơ-đẳng các trường Pháp-Việt và nhất là cho học-trò đi thi bằng Sơ đẳng yếu-lược

PHẠM-HUY-LỤC Soạn

Có địa-đồ Đông-pháp toàn-thể và địa-đồ riêng từng xứ

Giá bán : **0$50** — Tiền cước : **0$20**

Bán tại bản-quán và các hàng sách

Các ngài chớ nên quên rằng mùa đông năm ngoái thuốc ho

Sirop Nofal

đã chữa khỏi biết bao nhiêu người về các bệnh như là:

Cảm, đau cuống phổi, ho gió, ho rát cổ, vân vân...

Thứ thuốc này hay, nên bán mạnh lắm.

Chai lớn giá: 0$90

Bán tại hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
Số nhà 59, phố Tràng-tiền
HANOI
3003

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọ.

Giá tiền 0$80
3001

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh gió.

Mắc bệnh gió, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh gió, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

1$60 một ống sáu cachets
3001

Dù các người đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng:

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tán đi các ngài lại được khỏe mạnh như thường

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là:

Đau tỳ vị, bệnh đầy, bệnh ợ chua, vân vân...

Giá bán: 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
52, Rue Paul Bert, Hanoi
3002

RƯỢU BẠT-HÀ GET
PIPPERMINT GET
rượu này uống đi mát mồ và mát khan tiếng.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng dạ dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$40

Có bán tại: Nhà Ba chuông, Hanoi
3001

SÁCH LUẬT

Quan phó Binh-lương. *A. Dejean de la Bâtie*, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-pháp, mới soạn một bộ luật sau này:

1° QUỐC-TẾ CÔNG-PHÁP (Droit international public) giá. 2$00
2° QUỐC-TẾ TƯ-PHÁP (Droit international privé) giá. 2.00
3° HÀNG-HẢI PHÁP-LỆ (Droit maritime) giá. 1.50
4° THƯƠNG-LUẬT HỌC (Droit commercial) giá 3.00
(Tiền cước gửi đi các tỉnh, tính ngoài)

Bộ luật này, soạn toàn bằng chữ Pháp cả

Bán tại bản-quán

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

振 商 號

Trong người ta có ba sự nhất cần: ăn, mặc và ở. Nay sẽ kể về ăn, một món ăn đẹp nhất cần là sách sẽ hợp vệ-sinh và có bổ ích cho người ta. Như thế hiệu Tchan-Xuong Công-ti chế ra các thứ bánh Tây, bánh Tây, biscuit, các thứ kẹo Tây, kẹo nho rẻo, kẹo gân mềm, kẹo rừa, kẹo sữa bò và còn nhiều thứ bánh kẹo khác nữa không thể kể xuể được. Nguyên-liệu toàn dùng cực phẩm, chế pháp nhất là cần thận sạch sẽ vừa chang-hoàng lịch-sự làm quà bà con thực là đích đáng lắm. Các ngài chiếu-cố bản-hiệu thanh tâm cảm ơn vô cùng, gửi hàng theo cách lĩnh hóa giao ngân (Contre remboursement).

Kính-cáo

Tổng-lý
WONG-KONG-SANG
106, Rue des Voiles, Hanoi
3001

Thuốc mới bài, uống vào lỗ miệng, trị

BINH TIÊM LA

Uống thế khỏi chích thuốc

SIGMARGYL

Laboratoire Chimiothérapique, 2 Place du Théâtre Français, PARIS, et toutes Pharmacies.

Cách chế-tạo tối-tân của Pháp

HOTCHKISS

Một cái kiểu độc-nhất vô-song. — 12 mã-lực. — Về đường lịch-sự và về đường cơ-khí cũng hơn các kiểu có tiếng nhất thế-giới, mà lại hơn các kiểu khác về đắng giá rẻ và về sự tinh-vi của các lối chế-tạo Pháp.

Vừa có những tính-chất hay của các kiểu xe nhỏ và các kiểu xe lớn.

ĐÓ LÀ KIỂU XE:

« LE JUSTE MILIEU »

Xưởng xe ô-tô BOBILLOT
3010

Ta chỉ hút thuốc-lá
hiệu
MÉLIA
mà được
KHOÁI-TRÍ và TINH-THẦN!

Bao giấy đỏ có ảnh mũi đẹp
MARINA
Bao giấy trắng hiệu Kim-cương
DIAMANT

Bán tại: L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoï, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huê, Qui-nhơn, Nha-trang, Đông-hới, Thu xá, Saïgon, Pnom Penh.
3007

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty

(RỪNG BẢO ĐÀI, RỪNG PHỐ-VỊ, RỪNG HẠ-CƯƠNG)
Chính sở tại Hanoi, 63, Phố hàng Bông
ĐIỆN THOẠI SỐ 150

CỦI, THAN.

GỖ LIM XANH HẠ CƯƠNG tốt có tiếng, cả cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà.

RỪNG, NỨA và các thứ lâm-sản nước Nam.

Có sưởng tại Bạp cầu, Yên-viên, Đỗ-xá.

COLLYRE JAUNE

SELON LA FORMULE DU
DOCTEUR CASAUX
DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE
PROFESSEUR A L'ÉCOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE

THUỐC CHỮA MẮT CỦA QUAN Y KHOA BÁC-SĨ CASAUX

Giám-đốc nhà thương chữa mắt hàng Gà, Hanoi, đã kinh-nghiệm mà chế ra để chữa cho người Annam.

Kiến hiệu lạ thường — Không sốt
Để lâu không hỏng — Rẻ tiền

Giá một lọ có cả ống nhỏ rọt . . . . . **0$90**

ĐỘC QUYỀN BÁN TẠI:
PHARMACIE CHASSAGNE
59, RUE PAUL-BERT, HANOI
3002

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

Sữa đặc BERNA

Làm bằng sữa của bò cái Thụy-sĩ tốt nhất có cái vị ngon ngọt, cái tinh chất đặc biệt, và lại có rất nhiều chất bổ dưỡng.

Dùng để nuôi con trẻ, người đau, và người nhiều tuổi rất tốt.

Giá bán **0$30** *một hộp 400 gr.*

Bản hiệu nhận được sữa BERNA luôn, nên lúc nào cũng có sữa thực tươi.

3005

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kế-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI:

CENO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dân bà ở cữ* . . . . . *Một lít re:* **2$40**
Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai:* **1,25**

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai:* **1,25**
Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh gió và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm* . . . . . *Một chai:* **1,25**

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều* . . . . . *Một chai:* **0,80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thư về, bản-hiệu xin trả lời ngay
Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu
3003

TENTEZ LA FORTUNE

ouvrez lui votre porte

VỚI 15 QUAN, QUÍ KHÁCH CÓ THỂ ĐƯỢC

500.000 quan

Muốn được thế, thì mua

Một cái vé PANAMA có rút số

Đồng 15 quan tức đầu vé sẽ sau đồng 15m 15 tháng mãi tháng 20 quan, theo như luật ngày 13 mars 1886 thiệt là chắc chắn cho người mua.

Thoạt đóng số đầu thì quí-khách nhận ngay được một số vé được dự ngay cuộc rút số kỳ nhất cho đến khi số mình được trúng thì thôi. Mỗi PHIẾU PANAMA được trúng thì được tiền từ 500.000 cho đến 1.000 quan, hay là về sau rằng được hơn lại 400 quan.

Thiệt là một sự để dành rất chắc chắn và lời nhiều

Có đến 200 triệu quan về số được trúng số

Mỗi kỳ rút số các ngài lại nhận được bản kê những số trúng không mất tiền. Mỗi năm có 4 kỳ rút số vào những ngày:

15 FÉVRIER, 15 MAI, 15 AOUT và 15 NOVEMBRE

Muốn dự cuộc rút số thì xin gửi ngay 15 quan đến nhà

BANQUE NOUVELLE, 8, Rue Papère, MARSEILLE (France)
3046

Certifié l'insertion
Imprimerie du Trung-Bắc-Tân-Văn
Le Gérant, NGUYỄN-VĂN-LUẬN